

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)
1

betreft
BTW-gevolgen decentralisaties

ons kenmerk
ECGF/U201400083
Lbr. 14/011

datum
27 februari 2014

Samenvatting

De afgelopen weken heeft de VNG geregeld vragen van gemeenten over btw-aspecten binnen de decentralisaties werk, zorg en jeugd gekregen. In deze ledenbrief leest u over de zaken die spelen en de stappen die wij hierin zetten.

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft
BTW-gevolgen decentralisaties

ons kenmerk
ECGF/U201400083
Lbr. 14/011

datum
27 februari 2014

Geacht college en gemeenteraad,

De afgelopen weken heeft de VNG geregeld vragen van gemeenten over btw-aspecten binnen de decentralisaties werk, zorg en jeugd gekregen. In deze ledenbrief leest u over de zaken die spelen en de stappen die wij hierin zetten.

1. Aanpassing btw-vrijstellingen in verband met taakoverdracht

De VNG heeft vorig jaar al bij het Rijk aangekaart dat de btw-wetgeving aangepast moet worden aan de nieuwe situatie. Zodat de al bestaande btw-vrijstellingen van de diensten die per 2015 door (tussenkoms van de) gemeenten worden geleverd minimaal gehandhaafd blijven.

Op dit moment vindt overleg plaats tussen het ministerie van Financiën (inclusief de Belastingdienst) en het ministerie van VWS. Uitgangspunt van het Rijk is dat daarbij niet meer en niet minder wordt vrijgesteld van btw-heffing dan nu het geval is. Op korte termijn hebben wij hierover inhoudelijke gesprekken met het Rijk om ons ervan te verzekeren dat minimaal de diensten die op dit moment zijn vrijgesteld van btw, ook na de gewenste transformatie (nieuwe hulpvormen, andere manier van werken) van btw vrijgesteld blijven.

2. Samenwerkingsverbanden en btw-wetgeving

Ter uitvoering van de taken op het gebied van de decentralisaties jeugd, participatie en zorg zullen gemeenten genoodzaakt zijn om samen te werken. Hiertoe zijn en worden al vele initiatieven genomen. Samenwerken brengt onvermijdelijk btw-gevolgen met zich mee. In de bijlage vindt u uitleg over de wijze waarop (mogelijk) extra btw-last ontstaat als wordt samengewerkt via een centrumgemeenteconstructie of via een gemeenschappelijke regeling, alsmede een aantal algemene aandachtspunten bij alle vormen van samenwerking.

In de huidige btw-wetgeving zijn enkele faciliteiten opgenomen om de nadelige effecten van btw-heffing bij samenwerking te beperken, zoals de koepelvrijstelling en de doorschuiffaciliteit. Deze regelingen zijn onvoldoende om alle nadelige btw-gevolgen van samenwerken te voorkomen (dit wordt in de bijlage nader toegelicht). Wij zoeken daarom naar oplossingen voor gemeenten. Zowel voor de samenwerking die gemeenten verplicht zijn op te zetten voor de decentralisaties als voor de vrijwillige vormen van samenwerken¹. Als dat niet binnen de bestaande regelgeving kan, dan zoeken wij naar oplossingen die aanpassing of uitbreiding van regelgeving vergen. Natuurlijk binnen de Europese kaders. Als ook dat geen soulaas biedt, zetten wij ons in voor een passende compensatie voor de extra btw-kosten vanuit het Rijk. Het kan immers niet zo zijn dat gemeenten voor extra btw-kosten staan door (verplichte) samenwerking en het Rijk profiteert van extra btw-inkomsten.

Ondanks dat de wet- en regelgeving nog niet gereed is, zijn gemeenten bezig met het vormen van samenwerkingsverbanden. Daarbij is oplettendheid geboden. Zowel bij het maken van samenwerkingsafspraken en het opstellen van (concept)overeenkomsten ("Worden prijzen en bijdragen inclusief of exclusief btw vastgesteld? Voor wiens rekening komt de btw?" Etcetera) als bij het doorrekenen van begrotingen en kostenramingen. Het is aan te raden dat gemeenten bij een beoogde samenwerking een eventuele aanvullende btw-last vooraf in kaart brengen. Maar omdat de wet- en regelgeving nog in ontwikkeling is, is het nu nog niet zeker wat de btw-gevolgen zijn en in het bijzonder welke btw-last precies ontstaat. Daarom is het van groot belang dat de deelnemers in de samenwerking tijdig afspreken op welke wijze een dergelijke (eventuele) btw-last wordt verdeeld.

3. BTW-compensatiefonds

Vanaf 2015 geldt er een plafond op het BTW-compensatiefonds (BCF). Een overschrijding van het BCF-plafond leidt tot een uitname uit het gemeentefonds, een onderschrijding van het plafond leidt tot een dotatie aan het gemeentefonds. Wel wordt het BCF-plafond verhoogd vanwege de btw die gemeenten straks verschuldigd zijn over diensten waarvoor de huidige financiers van de te decentraliseren taken dat nu ook zijn². Daarnaast is een gezamenlijke werkgroep van Rijk en VNG bezig om in kaart te brengen welke aanvullende btw-last ontstaat vanwege de samenwerking tussen gemeenten in het sociale domein.

¹ Hiervoor heeft de VNG eerder al bestuurlijke aandacht gevraagd, onder andere via onze brief aan staatssecretaris Weekers van 9 april 2013 over btw bij samenwerken gemeenten (kenmerk ECGF/U201300486). Dit onder meer vanwege de opschalingskorting van € 60 mln per 2015 die oploopt tot € 975 mln, waarmee het Rijk bevordert dat gemeenten meer samenwerken.

² zo blijkt uit het financieel akkoord tussen het Rijk en de decentrale overheden van 18 januari 2013, TK 2012-2013, 33 400 C, nr. 7.

De werkgroep presenteert op het Bestuurlijk Overleg financiële verhoudingen van aankomende mei zijn bevindingen.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'J' followed by a loop and a long, sweeping horizontal stroke.

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.